

Akademia Nauk Stosowanych

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Analiza przekładu
Okres ważności karty:	IN_JA_PP_KT_I_(2022-2025)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Filologia
Specjalność/Specjalizacja:	Język angielski - poziom podstawowy/Kształcenie translatorskie: przekład specjalistyczny

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	4	war	30	100	zaliczenie z oceną	2
3	5	war	15	100	zaliczenie z oceną	1
Razem			45			3

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Neofilologii
Koordynator:	Monika Porwoł
Prowadzący zajęcia:	dr Monika Porwoł, dr Daniel Vogel
Moduł, grupa przedmiotów:	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 4 - angielski (100%) , semestr: 5 - angielski (100%)
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo (wiodąca), literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Znajomość języka ojczystego i obcego, wiedza wykraczająca poza samą znajomość języków (na przykład podstawowe zagadnienia z zakresu językoznawstwa, realioznawstwa obszaru językowego, technologii informacyjnej, itp.).
Cel przedmiotu
Warsztaty z analizy przekładu mają charakter praktyczny i poświęcone są porównawczej pracy z tekstem użytkowym, specjalistycznym (technicznym, naukowym, prawnym i ekonomicznym) i/lub artystycznym. Analiza tekstów dokonywana jest na różnych płaszczyznach: (1) na poziomie ekwiwalencji leksykalnej w odniesieniu do słownictwa (np. krzyżowanie i nakładanie się znaczeń, polisemia, brak ekwiwalencji), jednostek i informacji leksykalnych (o charakterze diachronicznym, dialektalnym, dotyczącym rejestru języka, stopnia subiektywności); (2) na poziomie morfologiczno-składniowym (różnice wynikające z różnych systemów językowych); (3) na poziomie stylistycznym - różnice wynikające z odmiennych kultur, systemów i stylów komunikacyjnych (tradycje, konwencje); (4) w celu określenia sensu w oryginale i w przekładzie; oraz (5) ocena/ewaluacja przekładu. Zajęcia mają na celu rozwijanie umiejętności tłumaczenia z uwzględnieniem norm tłumaczeniowych, wymogów zleciodawcy oraz potrzeb odbiorców docelowych w zależności od rodzaju tłumaczonego tekstu oraz uruchomienie potrzebnych do analizy tekstów kompetencji (tj. językowych, encyklopedycznych, logicznych i retoryczno-pragmatycznych). Studenci wykorzystują umiejętność korzystania ze słowników i innych źródeł (w tym także

tych dostępnych w Internecie). Ponadto ćwiczą staranność i rzetelność w podejściu do wyznaczonych zadań tłumaczeniowych, nabywają umiejętność autorefleksyjnej oceny własnej pracy (określając napotkane trudności, szukając rozwiązania problemów poprzez zastosowanie odpowiednich metod tłumaczeniowych, itp.) jak również wykonują korektę tłumaczeń innych studentów przygotowując się do wykonywania zawodu tłumacza.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	szczegółowo opisuje zagadnienia metodologii badań kontrastywnych w odniesieniu do przekładu; definiuje pojęcia (np. ekwiwalencji/ tertium comparationis, kongruencji, błędów językowych, itp.); poprawnie analizuje ST-TT według określonych parametrów	M1 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne))	Test	K_W05
2	interpretuje kontekst, normy językowe i socjokulturowe w przekładzie tekstu; opisuje działania tłumacza (tj. wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej)	M2 (Ćwiczenia praktyczne), M3 (Opis)	Analiza przypadku, umiejętności praktyczne, Pisemna praca zaliczeniowa	K_W11
3	student identyfikuje, opisuje oraz klasyfikuje (w formie raportu lub podczas dyskusji) przykłady realizacji tłumaczenia strategicznego na podstawie analizy tekstów specjalistycznych, użytkowych i/lub artystycznych: szczegółowo definiuje etapy i strategie tłumaczenia tekstu, identyfikuje problemy tłumaczeniowe oraz proponuje ich właściwe rozwiązania, rzetelnie uzasadnia swoje wybory w kontekście danego typu tekstu	M4 (Analiza przypadku)	Analiza przypadku, umiejętności praktyczne, Ocena prac pisemnych/referatów	K_W14
4	wyjaśnia potencjalne trudności/błędy językowe podczas analizy tekstu oryginalnego i przekładu; wykonuje szczegółową korektę z uzasadnieniem (spełniającą standardy profesjonalne)	M4 (Analiza przypadku)	Analiza przypadku, umiejętności praktyczne, Ocena prac pisemnych/referatów	K_U01
5	skutecznie posługuje się narzędziami elektronicznymi wspomagającymi pracę tłumacza; realizuje przykładowe zadania tłumaczeniowe (wykonuje: tłumaczenie na różne rejestry, tłumaczenia hybrydowe, retranslację, kontrastowanie przekładu dosłownego z idiomatycznym, edytowanie tekstu, tłumaczenie ex tempore, adaptację tekstu według skopos; kontaktuje się ze specjalistami z całego świata poprzez Internet; prowadzi konsultacje z ekspertem i/lub klientem, omawia doświadczenia nabyte poza uczelnią/w warunkach zbliżonych do przyszłego środowiska pracy	M7 (Praca w grupach zadaniowych), M5 (Dyskusja), M4 (Analiza przypadku)	Praca w grupach zadaniowych, Dyskusja, Ocena prac pisemnych/referatów	K_U07
6	przygotowuje "portfolio tłumaczeniowe": (1) zbiór wybranych przez studenta prac dot. porównawczej analizy tekstu; (2) zbiór prac tłumaczeniowych studenta (z dołączonym tekstem wyjściowym) stanowiących prezentację własnych umiejętności tłumaczeniowych; (3) komentarze do przekładu/raport tłumaczeniowy; (4) glosariusze; (5) korekty tekstów z uzasadnieniem; (6) autorefleksja; dyskusja dot. kontraktu zadaniowego	M6 (Portfolio)	Portfolio	K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Ćwiczenia praktyczne (M2 - Próba pracy: przekład fragmentu tekstu), Analiza przypadku (M4 - analiza przekładu: raport pisemny i/lub ustny opis działań tłumacza: wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy), Dyskusja (M5 - dyskusja grupowa i/lub panelowa), Portfolio (M6 - portfolio tłumaczeniowe), Praca w grupach zadaniowych (M7 - wykonywanie tłumaczeń na różne rejestry z wykorzystaniem narzędzi wspomagających pracę tłumacza), Zadanie (ćwiczenie praktyczne) (M1 - test wiedzy teoretycznej w praktycznych ćwiczeniach), Opis (M3 - pisemny opis działań tłumacza (raport tłumaczeniowy): wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Test (Test (test wiedzy teoretycznej))				

Pisemna praca zaliczeniowa (próba pracy: przekład fragmentu tekstu) Ocena prac pisemnych/referatów (analiza przekładu: raport lub dyskusja) Analiza przypadku, umiejętności praktyczne (pisemny opis działań tłumacza (raport tłumaczeniowy): wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy)) umiejętności: Dyskusja (dyskusja zespołowa lub panelowa) Praca w grupach zadaniowych (praca w grupach zadaniowych: weryfikacja pracy tłumacza)) Ocena prac pisemnych/referatów (analiza przekładu: raport lub dyskusja) Analiza przypadku, umiejętności praktyczne (pisemny opis działań tłumacza (raport tłumaczeniowy): wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy)) kompetencje społeczne: Portfolio (portfolio tłumaczeniowe)	
Warunki zaliczenia	
Aktywne uczestnictwo w warsztatach, zaliczone prace przekładowe oraz portfolio tłumaczeniowe.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 4	
Forma zajęć: warsztaty	
INTRODUCTORY REMARKS: What is the analysis of translation? General concepts. Translation Studies: a multidisciplinary field of knowledge versus an independent study. LINGUISTIC APPROACHES TO TRANSLATION ANALYSIS: CONCENTRATED ON TEXT: The concept of equivalence in translation. The analysis of meaning in translation. Text analysis and the use of dictionaries in translation. Lexical aspects. Terminology in translation. Term banks. Grammatical analysis in translation. Pragmatic analysis (Text type/varieties in translation). Pragmatic analysis (Text style/register in translation). Evaluation and errors in translation. Textual strategies. COGNITIVE APPROACHES TO TA: CONCENTRATED ON THE PROCESS: Investigating the Translation Process: particular phases of the decision-making process. Processing strategies and techniques. SOCIOLOGICAL APPROACHES TO TA: CONCENTRATED ON THE TRANSLATOR: The role of the translator. Translation competence vs. performance. Translation in the information technology era. Translation ethics. CULTURAL APPROACHES PERTAINING TO TA: CONCENTRATED ON THE CONTEXT: Traduttore, traditore: Shaping culture through translation. SELECTED THEORETICAL AND PRACTICAL CONSIDERATIONS: Linguistic issues in translation: the theory of relevance. Communicative/Functional issues: the theory of 'skopos'. Translation norms. Translation quality assessment. Research in Translation Studies.	30
Semestr: 5	
Forma zajęć: warsztaty	
Rodzaj tekstów źródłowych i wyjściowych (ST-TT) [np. analiza fragmentów książki Olgi Tokarczuk „Dom dzienny, dom nocny” (w tłumaczeniu Antonii Lloyd-Jones) i/lub analiza fragmentów przekładu publikacji Andrzeja Szczeklika, Odpis Skrócony Aktu Zgonu, broszura uniwersytecka, przepis kulinarny/restauracyjna karta dań, skrypt przyrodniczego filmu dokumentalnego, przekład reklam prasowych, tekst techniczny (instrukcja Analogowe sterowniki elektroniczne), analiza przekładu tekstu i diagramów w badaniach klinicznych, tekst ekonomiczny (magazyn Forbes), przekład audiowizualny (AVT), umowa cywilno-prawna, itp.] i sposoby analizy: określanie czynników językowych, pragmatycznych (kontekst, rejestr, funkcje, cechy charakterystyczne), kulturowych; ustalanie strategii tłumaczeniowych; tłumaczenie na różne rejestry; tłumaczenia częściowe (hybrydowe); retranslacja; kontrastowanie tłumaczenia dosłownego z idiomatycznym; edytowanie dokumentu; tłumaczenie ex tempore; adaptacja tekstu według 'skopos'; korekta tekstów z uzasadnieniem; skrypt autorefleksyjnej oceny.	15

Literatura
Podstawowa
Hatim, Basil & Munday, Jeremy., Translation. An advanced resource book., Routledge., London/New York. 2004
Munday, Jeremy., Introducing Translation Studies. Theories and applications., Routledge., London/New York. 2008
Porwoł, Monika., Unifying Concepts in Translation Analysis. A Practical Resource Book., Wydawnictwo Naukowe Semper., Warszawa. 2021
Uzupełniająca
Wojtasiewicz, Olgierd., Wstęp do teorii tłumaczenia., Wydawnictwo TEPIŚ., Warszawa. 2005
Baker, Mona. , In other words. A coursebook on translation., Routledge. , London/New York. 1992
Director: Pier Paolo Giarolo., Film dydaktyczny: Tradurre (Translating) documentary., Outroad - http://www.cultureunplugged.com/documentary/watch-online/play/5510/Tradurre 2008
Hejnowski, Krzysztof., Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu. , Wydawnictwo Naukowe PWN., Warszawa. 2004
Kozłowska, Zofia., O przekładzie tekstu naukowego (na materiale tekstów językoznawczych)., Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego., Warszawa. 1992
MEMOQ: (źródło dostępne 'on-line'/ darmowy dostęp do programu w ramach 30-dniowego testu). - www.kilgray.com ,
Osuchowska, Barbara. , Poradnik autora, tłumacza i redaktora. , Akademicka Oficyna "Exit". , Warszawa. 2011
Pieńkos, Jerzy. , Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki. , Zakamycze., Kraków. 2003
Porwoł, Monika., Strategies and tactics in specialised translation from English into Polish and from Polish into English. , Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu., Racibórz. 2010
Robinson, Douglas. , Becoming a Translator. , Routledge., London/New York. 1997
SDL Trados Studio. Kurs multimedialny [Dokument elektroniczny]: materiały filmowe, przykładowe pliki, pamięci tłumaczeń, glosariusze MultiTerm i podręczniki., Zespół LSP Software., Szczecin 2011

Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	45	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	3	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	45	1,8

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.